

dvomljive elemente. Nadalje predlaga, naj se poenoti sistem potnih listov, to se pravi, naj se olajša delovanje G. P. U. In slednjič predlaga še, naj se očisti stranka, ki je zadnja leta že prepolna. In „Pravda“ pojasnuje: „Ne gre za to, da šteje stranka tri in pol milijone članov. Gre za to, da si ustvarimo kvaliteto in ne kvantitete.“

Taka je, na kratko povedano, kriza, ki so jo že dolgo predvidevali, naznanjali in napovedovali in ki se je skušajo ubraniti s pojačenjem nadzornih in policijskih organov, s sistematičnim čiščenjem in v kolhozih s povratkom k načelom liberalne ekonomije. Zelo bistra taktika brez dvoma, ki pa najbrže ne bo kos kmetški pošasti. Ko je Lenin pred vojno razglabljal o možnostih revolucije, je napovedal, da jo bosta prvi izvedli Rusija in Španija, ker sta ti deželi, je rekel, najbednejši in najnevednejši v Evropi. Prerok je prav povedal za Rusijo, a če je ogromna množica kmetov v Sovjetski uniji še vedno prav tako bedna, je pa s slednjim dnevom manj nevedna in bolje organizirana; in v tem je za prihodnja leta največja nevarnost za Sovjete. Sovjeti to tudi dobro vedo. In ali naj dodam, da je vedeti za nevarnost in znati se ji izogniti dvoje različnih stvari?

(Ta članek je v tedniku „Pamphlet“ napisal Pierre Dominique, eden izmed najboljših francoskih poznavalcev sodobne Rusije; z avtorjevim dovoljenjem ga je prevedel S. Leben.)

Kronika

Junao. — Napoved v zadnji številki, da se bo tudi v naši državi osnovalo po Hitlerjevem vzgledu nacionalistično gibanje, se je uresničila. Na prvi pogled preseneča edinole to, da je bila ustanovljena mesto po 6. januarju razpuščene „ORGANIZACIJE JUGOSLOVENSkih NACIONALISTov“, katero je napovedovala zagrebška „Pobeda“ in katere pravila so pri oblasti že vložena, nova organizacija z imenom „JUGOSLOVENSka NACIONALna Omladina“.

K novi nacionalistični organizaciji še nista zavzeli določnejšega stališča* niti „Pobeda“, ki je glasilo bivših orjunašev, niti ljubljanski „Pohod“, kateri postaja vedno bolj glasilo „Narodne Odbrane“ in tako zvanih „Streljačkih Družin“ v Sloveniji. Že dejstvo samo pa, da so si razni nacionalistični listi zadnje čase močno v laseh, priča, da se je morala vršiti precej huda zakulisna borba, v kateri je zmagala skupina politikov, ki je pred kratkim osnovala lastno stranko „Jugoslovensko narodno stranko“, v kateri so v večini tisti, ki s sedanjim režimom radi njegove „popustljivosti“ niso zadovoljni in ki zahtevajo zato popolno podreditev vsega kulturnega, političnega in gospodarskega življenja v naši državi enotni nacionalistični stranki po Hitlerjevem vzorcu. Ta skupina je sicer še precej maloštevilna in nima še niti najmanj izvedene strankarske organizacije, vendar pa bo najbrže zbrala okoli sebe vsaj v Srbiji večino bivših velesrbskih elementov, ki so se zbirali v nekdanji „SRpski NACIONALISTIčni Omladini“, kajti iz časnikov smo izvedeli, da je cilj nove organizacije „Junao“, da zbere nekdanje orjunaše in srnaoce. Kako si seveda predstavljajo ustanovitelji nove organizacije združitvev nekdanjih idejnih nasprotnikov, nam ni znano, kajti velesrbstvo je ali pa bi vsaj moralo biti temeljno nasprotstvo celo tistemu jugoslovenstvu, ki ga vsaj oficielno propagira gospoda okoli nove stranke in njene mladinske organizacije „Junao“.

* Beležka je bila napisana 20. maja.

Kakšen bo odziv v javnosti, je za zdaj seveda še težko prerokovati. Molk v „prečanskih“ nacionalističnih glasilih pa tudi listih vsedržavne stranke J. R. K. D. pa priča, da „Junao“ ne bo imela lahkega posla vsaj izven nekdanje Srbije. Še težje pa bo seveda izvedla svojo organizacijo, če bo oblast dovolila obnovitev nekdanje „Orjune“, katere člani so pokazali zadnji čas nenavadno aktivnost. Po vsem tem — zlasti pa še, ker ta gibanja ne izvirajo iz ljudstva — moremo upravičeno domnevati, da se nobeno od njih ne bo moglo posebno razviti in da bodo sčasoma splahnela v nič ali vsaj v popolno brezpomembnost, kakor so že razne podobne organizacije pred njimi (Jugoslovenska Omladina itd.).

Za nas Slovence je važno za zdaj samo eno, da skrbno pazimo, kaj se godi in da pravočasno opozorimo našo javnost na nevarnost, ki preti ne samo nam Slovencem, temveč tudi vsej državi, če bi prišli do oblasti ljudje, ki hočejo „preporoditi“ našo državo v šovinistično nacionalističnem duhu hitlerjanstva in fašizma.

—vek.

Iz uredništva

Na „Pojasnilo“ g. Toneta Kralja, ki ga je v zvezi z mojim „Zrcalom likovne kritike“ objavil v 4.—5. številki. „Sodobnosti“ izjavljam, da rad popravim dotično svojo trditev. V stavku, ki ga je g. Kralj ponovil, je treba izpustiti besedo **l a s t n i** ter naj se glasi: „Potem nagel zagovor soimenjaka in brata opljuvanega umetnika . . .“ Jaz v tem „Slovenčevem“ zagovarjanju g. Toneta Kralja, na čigar račun je bil pod skupnim imenom „bratov Kraljev“ naslovil nekaj od mene obsojenih očitkov, nisem slutil nikakega slabega namena z avtorjeve ali uredniške strani. Zato moj stavek ni mogel imeti žaljivega zmisla za g. Toneta Kralja. In to dejstvo priporočam g. Kralju v prevdarek, kadar bo zopet zbiral izraze za svoje popravke.

France Mesesnel.

Popravi: V 4/5. številki „Sodobnosti“ sta se primerili naslednji smiselni tiskovni napaki: v refleksiji „Fašistična nevarnost“ se glasi na str. 215., vrsta 26—29 stavek pravilno: „In v tem je zlasti velikega psihološkega pomena zmaga hitlerjanstva v Nemčiji, ki je kljub nevarnosti za druge države postal poleg fašizma vzgled raznim etatiističnim (ne elastičnim) nacionalistom pri drugih narodih“; in v kroniki „Hej Slovenci“ na str. 239. predzadnja vrsta do 2. vrste na str. 240: „Močno sem se začudil, kajti še prav nikjer nisem bral niti čul, da bi bilo to prepovedano, pa berem vsak dan vse liste in tudi na vzporedu neke šolske (ne ženske) proslave sem pred kratkim bral, da bodo peli „Što čutiš Srbije tužni“, pa bi ne smeli peti „Hej Slovenci“?“

Tiskovna napaka. — V Klopčičevi pesmi „Nedeljski popoldan“, priobčeni v prejšnji številki, naj se glasita tretji in četrti verz tako-le: „da takle lep popoldan si obupal / ter sebi krog vratu zadrnil vrv.“

Naznanilo. V prihodnji številki se bodo objavila poleg drugega leposlovnega in esejističnega gradiva zlasti nekatera poročila o zadnjem penklubskem kongresu v Dubrovniku, ki je bil nadvse značilen za današnje duhovno in kulturno stanje v Evropi. Zaradi udeležbe urednikov in sotrudnikov „Sodobnosti“ na tem kongresu, se je tudi pričujoča številka zakasnila.